

Wrocław, 25 stycznia 2017 roku

WK.WR.40.46.2016.437.J-2

**Pani
Urszula Badura
Dyrektor Zarządu Inwestycji Miejskich
we Wrocławiu**

**ul. Januszewska 15a
53-135 Wrocław**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r., poz. 561) przeprowadziła, w okresie od 4 do 28 listopada 2016 r. kontrolę gospodarki finansowej Zarządu Inwestycji Miejskich we Wrocławiu, zwanego w dalszej części wystąpienia ZIM. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym 28 listopada 2016 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce.

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracownikami ZIM, którzy przygotowywali materiały do kontroli, udzielali niezbędnych wyjaśnień oraz podejmowali działania, które pozwoliły na wyeliminowanie niektórych nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli.

Stwierdzone w wyniku kontroli gospodarki finansowej ZIM nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

W dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości wprowadzonych zarządzeniem Dyrektora ZIM Nr NO.0210-21/11 z 17 października 2011 r. ustalono między innymi, że konto 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych” jest prowadzone techniką ręczną, przy użyciu arkusza kalkulacyjnego MS EXCEL. Przedłożone wydruki dotyczące konta 980 (od stycznia do października 2016 r.) nie spełniały wymogów określonych w art. 23 ust. 1 i ust. 2 w związku z art. 13 ust. 4 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm. oraz Dz.U. z 2016 r., poz. 1047 ze zm.).

Wykazane w księgach rachunkowych za 2014 rok i 2015 rok na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów nie zostały ujęte w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych (dotyczyło konta 080 w 2014 r. i kont 080, 201, 225 w 2015 r.). Było to niezgodne z art. 5 ust. 1 w związku z art. 13 ust. 5 powołanej ustawy o rachunkowości. Świadczyło to również o niewykonaniu wydanych przez Izbę w 2013 r. wniosków pokontrolnych Nr 2 a i 2 b dotyczących dostosowania programu komputerowego VULCAN stosowanego w jednostce, do

wymogów określonych w art. 13 ust. 5 w związku z art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości, tj. zapewnienia automatycznej kontroli ciągłości sald z końca roku obrotowego na początek następnego roku obrotowego oraz wykazywania w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stanów aktywów i pasywów w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych.

W okresie objętym kontrolą (od 1 stycznia 2014 r. do 30 września 2016 r.) koszty z tytułu odsetek należnym bankom za okres finansowania wierzytelności a dotyczące umów wykupu wierzytelności, w łącznej wysokości 1.436.072,27 zł, ewidencjonowano w księgach rachunkowych na koncie 402 „Zakup usług pozostałych” i w § 4300 *Zakup usług pozostałych* zamiast na koncie 751 „Koszty finansowe” i w § 4580 *Pozostałe odsetki*. Było to niezgodne z opisem konta 751 zawartym w obowiązujących zasadach (polityce) rachunkowości ZIM, który stanowił, że konto 751 „Koszty finansowe” służy do ewidencji kosztów finansowych (...), z art. 4 ust. 2 powołanej ustawy o rachunkowości, który stanowi, że *Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną* oraz rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. Nr 38, poz. 207 ze zm. oraz Dz.U. z 2014 r., poz. 1053 ze zm.).

Nie zachowano zgodności danych w sprawozdaniach Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okresy: od początku roku do 31 grudnia 2015 r. i od początku roku do 30 września 2016 r. w zakresie kwot wykazanych w kolumnie 5. *Zaangażowanie* z danymi wynikającymi z ewidencji szczegółowej prowadzonej do konta 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” (różnice: 819.358,31 zł na koniec 2015 r.; 715.332,59 zł na koniec III kwartału 2016 r.).

Nie zachowano również zgodności danych w sprawozdaniu Rb-28S za 2015 r. w zakresie kwot wykazanych w kolumnie 4. *Plan (po zmianach)* z danymi wynikającymi z ewidencji szczegółowej prowadzonej do konta 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych” (różnice po 3.083 zł w dziale 710, rozdziale 71002, § 4580 i § 4610).

Powyższym naruszono § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 119 ze zm. oraz Dz.U. z 2016 r., poz. 1015 ze zm.), który stanowi, że *Kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej*.

Wystąpiła różnica w kwocie 1.324,40 zł pomiędzy zobowiązaniami wynikającymi z ewidencji ZIM a zobowiązaniami wykazanymi w sprawozdaniu Rb-28S za okres od początku roku do 30 września 2016 r. Było to niezgodne z § 9 ust. 2 pkt 4 załącznika nr 39 do powołanego rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej. W trakcie kontroli, 21 listopada 2016 r., dokonano korekty sprawozdania Rb-28S za okres od początku roku do 30 września 2016 r. Powyższe świadczy o niewykonaniu wydanego przez Izbę w 2013 r. wniosku pokontrolnego Nr 5 w zakresie przestrzegania przepisów rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w szczególności

w zakresie wykazywania w sprawozdaniu budżetowym Rb-28S w kolumnie *Zobowiązania ogółem* wszystkich bezspornych zobowiązań niespłaconych do końca okresu sprawozdawczego.

Konta analityczne 201-ZDIUM, 201-PSE i 201-SKANSKA na 31 grudnia 2015 r. wykazywały tylko zobowiązania (per saldo), zaś z obrotów tych kont wynikało, że występowały zarówno należności jak i zobowiązania. Było to niezgodne z art. 7 ust. 3 powołanej ustawy o rachunkowości, z którego wynika, że: (...) *Nie można kompensować ze sobą wartości różnych co do rodzaju aktywów i pasywów, przychodów i kosztów związanych z nimi oraz zysków i strat nadzwyczajnych.* Z opisu konta 201 zawartym w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013 r., poz. 289) wynika, że *Konto 201 może mieć dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma - stan zobowiązań.* Powyższe wskazuje na niewykonanie wydanego w 2013 r. przez Izbę wniosku pokontrolnego Nr 2c, w zakresie wykazywania na koncie 201 *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami* sald zobowiązań i należności zgodnie z ich rzeczywistym stanem. Wniosek pokontrolny wykonano w styczniu 2016 r.

W dziale 801 *Oświata i wychowanie*, rozdziale 80195 *Pozostała działalność*, § 4270 *Zakup usług remontowych* w kolumnie: *Zobowiązania wg stanu na koniec okresu spraw.* w tym *wymagalne powstałe w roku bieżącym* sprawozdania Rb-28S za okres od początku roku do 31 grudnia 2015 r. oraz w pozycji *E.4 wymagalne zobowiązania (E.4.1+E.4.2)* i pozycji: *E.4.1 z tytułu dostaw i usług* sprawozdania Rb-Z kwartalnego sprawozdania o stanie zobowiązań oraz tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki budżetowej wg stanu na koniec IV kwartału 2015 r. nie wykazano zobowiązań wymagalnych w łącznej kwocie 4.980,94 zł wynikających z trzech faktur vat nr: FV/28/2015/11 z 13 listopada 2015 r. na kwotę 687 zł, z terminem płatności 13 grudnia 2015 r., FV/26/2015/11 z 12 listopada 2015 r. na kwotę 1.088,23 zł, z terminem płatności 12 grudnia 2015 r.; FV/25/2015/11 z 12 listopada 2015 r. na kwotę 3.205,71 zł, z terminem płatności 12 grudnia 2015 r. – wszystkie zobowiązania ujęto w księgach 2015 r. Było to niezgodne z § 9 ust. 2 pkt 5 załącznika nr 39 do powołanego rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1773), a także § 2 ust. 1 pkt 4 załącznika nr 9 do tego rozporządzenia.

Stwierdzono pięć przypadków regulowania zobowiązań po terminach zapłaty wynikających z przedłożonych faktur (od 1 dnia do 30 dni). Działania te były niezgodne z przepisami art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 885 ze zm., obecnie obowiązujący Dz.U. z 2016 r., poz. 1870 ze zm.) stanowiącym, że wydatków należy dokonywać w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponosi Dyrektor ZIM na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych i art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości, Główny Księgowy ZIM – na podstawie art. 54 ust. 1 ww. ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy merytoryczni ZIM.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Pani Dyrektor, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzegania przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r., poz. 1047 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) ujmowania zdarzeń, w tym operacji gospodarczych w księgach rachunkowych i wykazywania ich w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy;
 - b) dostosowania programu komputerowego VULCAN, stosowanego w jednostce, do wymogów określonych w art. 13 ust. 5 w związku z art. 5 ust. 1 ustawy, tj.:
 - zapewnienia automatycznej kontroli ciągłości sald z końca roku obrotowego na początek następnego roku obrotowego,
 - wykazywanie w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stanów aktywów i pasywów w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych;
 - c) prowadzenia ksiąg rachunkowych zgodnie z art. 23 ust 1 i ust. 2 w związku z art. 13 ust. 4 ustawy.
2. Przestrzegania przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r., poz. 1015 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) sporządzania sprawozdań Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych, stosownie do § 9 ust. 2 rozporządzenia;
 - b) wykazywania w sprawozdaniach Rb-28S w kolumnie *Zobowiązania ogółem* wszystkich bezspornych zobowiązań niespłaconych na koniec okresu sprawozdawczego, stosownie do § 9 ust. 2 pkt 4 załącznika 39 do rozporządzenia;
 - c) wykazywania w sprawozdaniach Rb-28S w kolumnie *Zobowiązania wymagalne* wszystkich zobowiązań, których termin zapłaty minął przed upływem okresu sprawozdawczego, stosownie do § 9 ust. 2 pkt 5 załącznika 39 do rozporządzenia.

3. Przestrzeganie obowiązujących w jednostce zasad (polityce) rachunkowości, w szczególności w zakresie ewidencji operacji gospodarczych na kontach: 402 „Zakup usług pozostałych” oraz 751 „Koszty finansowe” stosownie od opisów kont zawartych w zasadach (polityce) rachunkowości.
4. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1773), w szczególności w zakresie wykazywania w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wszystkich zobowiązań wymagalnych, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia oraz § 2 ust. 1 pkt 4 załącznika nr 9 do tego rozporządzenia.
5. Przestrzeganie zasad klasyfikacji wydatków ustalonych w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1053 ze zm.).
6. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2016 r., poz. 1870 ze zm.), w szczególności w zakresie dokonywania wydatków budżetowych w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez jego błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Rafał Dutkiewicz
Prezydent Wrocławia